Aftagerpanelmøde

Tid: tirsdag d. 20. oktober 2026, kl. 17 – 19
Sted: Lokale 40.3-25

	Til stede	Ikke til stede
Morten Thomsen Højsgaard, direktør for ROMU (formand)	X	
Vibeke Hartkorn, strategisk kommunikationsrådgiver, Vibeke Hartkorn Kommunikation	X	
Rene La Cour Sell, direktør for Roskilde Kongres- og Idrætscenter		X
Margit Helle Thomsen, direktør i MHT-Consult APS	X	
Merete Wagner Hoffmann, presseansvarlig i Danmarks Apotekerforening	X	
Wenche Marit Quist, koordinationschef for bestyrelsesbetjening i Ledelsessekretariatet i DJØF	X	
Esben Grønborg Geist, vicedirektør i forbrugerrådet TÆNK	X	
Cathrine Holm Nielsen, Forperson Forbundet Kommunikation og Sprog		X
Rasmus Brygger, ligebehandlingschef, Institut for Menneskerettigheder		X
Henriette Ladegaard-Pedersen, programredaktør, TV2	X	
Esben Outzen, afdelingschef, Jobcenter København		X
Jakob Sheikh, Chef for kommunikation og engagement, Institut for Menneskerettigheder		X
Mette Refshauge, Direktør for Kommunikation og Sustainability, Mærsk	X	
Anders Kryger, Principal Strategist, Everllence		X
Ida Willig, dekan for IKH		X
Sune Lægaard, prodekan for IKH	X	
Eva Mayerhöffer, Studienævnsforperson for kommunikationsfagene		X
Louise Young, Studienævnsforperson for kulturfagene	X	
Tore Elias Harsløf Holst, studieleder Kulturmødestudier	X	
Mads Kæmsgaard Eberholst, studieleder for Journalistik		X
Pernille Almlund, studieleder for Kommunikation		X
David Mathieu, studieleder for Media & Communication		X
Jonas Gabrielsen, studieleder MPK og arbejdsgruppen for Digital Kommunikation		X
Jakob Feldt, studieleder for Historie	X	
Søren Riis, studieleder for Filosofi og videnskabsteori		X
Erik Svendsen, studieleder for Dansk		X
Anne H. Fabricius, studieleder for Global Humanities		X
Hans Ulrik Rosengaard, studieleder for den Humanistiske bacheloruddannelse	X	
Jo Kjærgaard, uddannelseskoordinator IKH	X	
Thomas Lejre, uddannelseskoordinator IKH	X	
Søren Balsløv Fransén, uddannelseskoordinator IKH (referent)	X	
Sisse-Marie Winther Prag, enhedschef Læring og Udvikling	X	
Sidsel Rastrup Magnussen, pædagogisk konsulent	X	
Mark Friis Hau, adjunk forsker i AI, digitale teknologier og deres betydning for arbejde og kommunikation	X	

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde

2. Nyheder fra RUC og IKH

• Prodekanen forklarede om den aktuelle sag der florerer i medierne om afskedigelse af professor på Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv
• Kristin B. Munksgaard er ny prorektor for uddannelse på Roskilde Universitet.
• Undervisere fra IKH modtog Roskilde Universitets undervisningspris for deres gentænkning af formatet for projektvejledning og -eksamination. Fokus er flyttet fra rapporten – som vil kunne skrives med AI - og over til læsning og individuel udprøvning i pensum, som har resulteret i en større karakterdifferencering.

3. Status for optag

Prodekanen præsenterede de overordnede 2026 optagstal for IKHs bachelor- og kandidatuddannelser. Bacheloroptaget er faldet med 10% pga. sektordimensionering og generel faldende søgning til humaniora, samt muligvis som effekt af dårlig presse om Roskilde Universitet sidste efterår. Kandidatoptaget er derimod steget med 6%, men vil formentlig også falde ad åre pga. effekterne af sektordimensioneringen og mindre ungdomsårgange.

4. Tema om AI kompetencekrav

Der var oplæg fra tre aftagerrepræsentanter efterfulgt af en fælles drøftelse af AI kompetencebehov med udgangspunkt i spørgsmålene:
• hvordan bruges AI nu i jeres branche og organisation?
• hvordan tror I, at brugen af AI i jeres branche og organisation vil udvikle sig?
• hvad betyder det for de krav, I vil stille til nyansatte kandidater?
• hvad betyder det evt. for hvilke stillingsfunktioner, der vil være?

Tematisk opsummering af drøftelsen om AI

AI ændrer arbejdets organisering og værdikæder

AI bruges allerede til at effektivisere mange opgaver: blandt andet referater, opsummeringer, standardtekster, markedsovervågning, segmentering, sagsbehandling, idéudvikling og prototyper. Værktøjerne kan også hjælpe med at identificere mulige faldgruber, eksempelvis i journalistiske historier. I nogle fagområder kan AI dog foreløbig kun bruges som vejledende støtte, fordi rådgivning kræver sikker viden og adgang til pålidelige kilder.
I dag bliver AI ofte brugt til at hjælpe medarbejdere med deres eksisterende opgaver. På længere sigt kan arbejdet i højere grad blive organiseret omkring de muligheder og begrænsninger, teknologien skaber. Det kræver, at organisationer overvejer, hvilke opgaver der kan automatiseres, hvor mennesker tilfører værdi, og hvordan AI skal indgå i arbejdsgange. Mange steder er brugen stadig individuel, og der mangler fælles praksis og strategier på organisatorisk niveau.
AI kan også udfordre etablerede forretningsmodeller. Når forbrugere bruger AI til at finde produkter eller informationer, kan virksomheder blive nødt til at gentænke, hvordan de formidler og sælger deres viden. Eksempelvis kan analyser, der tidligere blev solgt direkte til kunder, i stedet blive gjort tilgængelige for AI-agenter. Verificering, tillid og kvalitetssikring kan dermed blive en vigtig del af værdiskabelsen.

Beskæftigelse og nye kompetencebehov
Der er forskellige forventninger til, hvordan AI påvirker antallet og typen af stillinger. Nogle forventer færre mennesker i produktionen og særligt færre muligheder for nyuddannede og studentermedhjælpere. Andre oplever endnu ikke, at AI fører til færre medarbejdere. Der er dog en forventning om, at opgaverne ændrer sig, og at der bliver større behov for mennesker, som kan vurdere, prioritere og tage ansvar.
Fremtidens medarbejdere skal kunne leve med usikkerhed og løbende forandringer. Det er ikke nødvendigvis programmering, der bliver den afgørende kompetence, men evnen til at tænke, lære nyt, afprøve muligheder og forstå, hvordan arbejdet forandres. Samtidig blev der peget på, at en vis teknologisk forståelse er nødvendig. Det er fortsat et åbent spørgsmål, hvordan computational thinking bedst læres, og hvor meget teknisk kunnen der kræves.

Menneskelig dømmekraft, ansvar og værdier
Et gennemgående tema er, at AI kan effektivisere produktion og kommunikation, men ikke overtage menneskelig vurdering. Et menneske bør stå bag beslutninger, så ansvaret kan placeres. AI kan hjælpe med at opstille scenarier, finde information og pege på mulige problemer, men kan ikke selv løse menneskelige konflikter eller afgøre, hvilke hensyn der bør veje tungest.
Dømmekraft bliver særligt vigtig i situationer præget af dilemmaer, usikkerhed og uenighed. Det kræver, at man kan forstå forskellige — og ofte legitime — logikker, afveje interesser og konsekvenser for forskellige aktører og omsætte analysen til beslutninger. Organisationer må også tage stilling til, hvilke værdier og logikker de selv vil bygge deres beslutninger på.
Der blev samtidig rejst et grundlæggende spørgsmål om, hvad dømmekraft egentlig er, og hvordan den kan trænes. At læse, sammenfatte og redigere tekst indebærer også vurderinger; derfor kan AI-brug påvirke selve de processer, hvor dømmekraft udvikles. Erfaring med fagets dilemmaer og praksis blev fremhævet som vigtig — eksempelvis som grundlag for senere at kunne bedømme andres arbejde.

Kritisk teknologiforståelse og kildekritik
Det er ikke tilstrækkeligt blot at kunne anvende AI. Kandidater bør også kunne forstå teknologiens logikker, se dens begrænsninger og fejlmuligheder og vurdere, hvornår den er hensigtsmæssig at bruge. AI er ikke neutral: Den bygger på bestemte data, prioriteringer og perspektiver, og dens output kan være fejlbehæftet eller trække på utilstrækkelige kilder.
Kildekritik og verificering bliver derfor centrale kompetencer. Det indebærer blandt andet at kunne kontrollere AI-genereret materiale, sikre brug af relevante kilder og gennemskue, hvornår AI er anvendt - og om det er passende. Der er også behov for politiske og organisatoriske rammer, så ansvaret for AI-anvendelse ikke overlades til den enkelte bruger alene.

Humanistiske, faglige og tværgående kompetencer
Humanistiske kompetencer blev fremhævet som vigtige, fordi de bidrager til kritisk tænkning, forståelse af mennesker og samfund samt analyse af komplekse problemstillinger. Kreativitet, selvstændig tænkning, analytisk sans og evnen til at forholde sig til etiske spørgsmål står centralt. AI kan levere forslag og bearbejde information, men har vanskeligt ved at vurdere kvaliteten af en

idé, forstå tidens større samtaler eller afgøre, hvad der er betydningsfuldt i en konkret sammenhæng.
Samtidig bliver udfordringer i stigende grad tværgående. Snævre faglige siloer og faste jobbeskrivelser kan få mindre betydning, mens evnen til at forstå og arbejde på tværs bliver vigtigere. Der var forskellige syn på faglighedens fremtid: Nogle pegede på, at generalistkompetencer længe har fået større vægt, mens andre understregede behovet for dyb specialistviden. Et muligt fælles perspektiv er, at faglig dybde fortsat er vigtig, men i stigende grad skal kombineres med teknologiforståelse, tværfaglighed og bredere dømmekraft.

Uddannelse, dybdelæring og bedømmelse
AI kan gøre det lettere og hurtigere at producere tekst og løse opgaver, men det rejser bekymring for, om de studerende dermed springer nødvendige tanke- og læringsprocesser over. Skrivning blev fremhævet som en måde at tænke på, ikke kun som et produkt. Hvis studerende ikke selv arbejder sig gennem stoffet, kan det blive vanskeligere at opbygge den forståelse og erfaring, som kritisk sans og dømmekraft kræver.
Universitetet bør derfor skabe læringssituationer, hvor de studerende stadig udfordres og opnår dybdelæring. Det indebærer også at undersøge, om omfattende AI-brug kan føre til kognitive tab — både blandt studerende og i virksomheder. Problemorienteret projektarbejde kan være en relevant ramme, men det skal sikres, at de studerende selv udfører og forstår arbejdet.
Bedømmelsesformerne kan også skulle tilpasses. Mundtlige eksamener og spørgsmål til arbejdsprocessen kan hjælpe med at afdække, om den studerende kan forklare sine valg, begrunde sine vurderinger og pege på mulige alternativer. I stedet for at forudsætte, at AI ikke er brugt, kan undervisning og eksamen tage udgangspunkt i, at det sandsynligvis er blevet brugt, og undersøge, hvordan og hvorfor.

Spørgsmål til videre drøftelse
- Hvad mener vi konkret med dømmekraft, og hvilke værdier bør den bygge på?
- Hvilke læringsmål og undervisningsformer hjælper de studerende med at udvikle dømmekraft?
- Hvordan kombineres faglig dybde med teknologiforståelse og tværfaglighed?
- Hvordan sikres kildekritik, verificering og ansvarlig brug af AI?
- Hvordan kan uddannelser og arbejdspladser forebygge kognitive tab og bevare dybdelæring?
- Hvordan bruges AI på andre arbejdspladser og i andre lande, og hvilke erfaringer kan overføres?

5. Datoer for aftagerpanelmøder i 2027
• Tirsdag den 20. april og tirsdag den 26. oktober, begge dage kl. 17-19.
Desuden er der planer om at holde et fælles aftagerpanelmøde for alle universitetets fire aftagerpaneler i løbet af foråret.

6. Evt.